

KORT VERSLAG VAN SESSIE 1 VAN 2014

Onderwerp	Van Afval naar Grondstof Nieuwe Uitvoeringsovereenkomst met HVC voor inzameling afval en BOR-taken
Voorzitter	H. Kat
Griffie	S. Neeskens
Aanwezige raadsleden	R.N. van den Brink, G.K. Buist, B. Diepstraten, H.B.E. Dreijer, A.C. Eggermont, B. Hageman, J.P. van Ikelen, F.H. Kappen, A. Karateke, C.M. Sintenie, S. Scholts, I. Sitompul, S. Smeets, J.W.M. Staats-de Vries, P. Stam, J. Verwoort, H. Wijkhuisen, L. de Winter, E.H. Zorgdrager-van Laar
Aanwezige steunfractieleden	J. Bot, R.E. van Kouteren, R.M.J. van Schie, H.M. Teske-Post
Aanwezige portefeuillehouder	F. Bal
Aanwezige ambtenaren / externe deskundigen	J. de Waal

De voorzitter leidt het onderwerp kort in en wil het behandelvoorstel doornemen. Er wordt een ordevoorstel gedaan door de heer Diepstraten (Velsen Lokaal). Hij stelt voor om de behandeling van beide onderwerpen om te draaien. Dit in verband de hogere tijdsdruk op het onderwerp uitvoeringsovereenkomst afvalinzameling HVC. Op deze wijze wordt eerst de uitvoeringsovereenkomst afvalinzameling HVC behandeld en vervolgens de richtingennotitie van Afval naar Grondstof (VANG). Alle fracties, op de LGV na, kunnen hiermee instemmen.

Het woord is aan de fracties met betrekking tot de uitvoeringsovereenkomst afvalinzameling HVC.

De heer Diepstraten (Velsen Lokaal) geeft aan dat er al uitgebreid is gesproken over dit onderwerp in de IJmond. Hij mist in de nota dat er parallel aan de onderhandelingen marktconsultatie gaat plaatsvinden zodat zichtbaar is in hoeverre het voorstel van HVC zich verhoudt tot andere aanbieders. Hoe en wie gaan er onderhandelen en hoe moet de raad zich dat voorstellen? Hoe verloopt de informatievoorziening van het college naar de raad tijdens het proces? Er wordt een raadsvoorstel verwacht plus de resultaten van marktconsultatie.

Mevrouw Zorgdrager (D66Velsen) geeft aan dat hierover uitgebreid in een IJmond sessie over gesproken is. Nu wordt er gekeken waar er verbeterlagen gemaakt dienen te worden en welke afspraken gemaakt dienen te worden. De afvalverwerkingsindustrie zal de komende tien jaar drastisch veranderen en daar moet ook op ingespeeld worden. Het is belangrijk om als IJmond een gezamenlijk beleid te gaan voeren en ook één visie te gaan ontwikkelen.

De heer Sintenie (CDA) stelt het zeer op prijs om de opdracht te verlenen aan HVC mede gezien dat er veel personeel en materieel met bijbehorende kosten mee gemoeid is. Hij wil aan het college meegeven om te proberen een contract af te

sluiten met een tarief voor de burgers dat aansluit bij het landelijke gemiddelde. Is het überhaupt wel mogelijk onafhankelijk van de andere IJmond gemeenten een uitvoeringsovereenkomst af te sluiten met algemene voorwaarden zoals nu is vastgelegd. Het is belangrijk om de samenwerking met de IJmondgemeenten te zoeken.

De heer Sitompul (GroenLinks) kan zich er op hoofdlijnen vinden in de voorgestelde uitgangspunten. De fractie is er voorstander van om de onderhandelingen zo spoedig mogelijk te laten beginnen en nadrukkelijk de positie van de gemeente te versterken. De 1500 spook aansluitingen is een doorn in het oog en dient aangepakt te worden met vervolgens een verrekenmethodiek die zoveel mogelijk recht doet aan de werkelijke situatie.

De heer Van Schie (LGV) geeft aan dat de fractie zich houdt aan het raadsbesluit waaruit de bestaande samenwerkingsovereenkomst met HVC is voortgekomen en waarin vastgelegd is dat er per 1 januari 2015 in overleg getreden kan worden met betrekking tot een nieuw contract van onderhandelingen. Het resultaat wordt teruggekoppeld aan de raad die een beslissing neemt of er overgegaan wordt tot inbesteding of aanbesteding aan derden.

De heer De Winter (ChristenUnie) geeft aan dat er voldoende argumenten zijn om te gaan onderhandelen met de HVC en de voordelen van een nieuwe partij nihil blijken te zijn. Er dient een benchmark te zijn, ofwel er moet vergeleken worden met meerdere partijen. Klopt het dat de HVC niet toestaat dat de gemeente tegelijkertijd met andere partijen onderhandelt? Dat zou een kwalijke zaak zijn. Hij wil aan de wethouder meegeven om bij de onderhandelingen onderscheid te maken tussen één- en meerpersoonshuishoudens. Hij wil in plaats van eenmaal in de vier jaar, elk jaar herijking zien van het aantal aansluitingen. Het is ook belangrijk om snel duidelijkheid te krijgen. De medewerkers van de HVC moeten ook rust hebben. Als er met de HVC in zee wordt gegaan dan is het verzoek om dat per 1 januari 2016 te doen en niet te wachten tot 2017. Een nieuw contract geeft nieuwe kansen.

De heer Scholts (Forza IJmond) wil weten waarom aanbesteden wordt afgeraden. Hij wil ook graag een benchmark zien. Rust voor de HVC-medewerkers is belangrijk. Wat is het gevolg als al het personeel en materieel overgenomen moet worden?

De heer Buist (SP) zou willen dat de afvalinzameling nog maar in gemeentelijke dienst was. De memo was helder. Hij kan zich aansluiten bij vorige sprekers.

De heer Stam (PWZ) vindt het belangrijk dat er zo spoedig mogelijk wordt begonnen met de onderhandelingen en dat er een contract komt. Hoe reëel is het dat het huidige contract wordt stil gezet en vervangen wordt door een nieuw contract? In hoeverre is de wet normering topinkomens hier van toepassing?

Mevrouw Dreijer (BD) geeft aan dat het iets wegheeft van een broccoli. Je kunt er niet iets uit halen want dan stort het in elkaar. Eén algemeen uitgangspunt, zoals ontvlechting is belangrijk. Hoe kan het zo makkelijk mogelijk geregeld worden dat de gemeente er uit kan stappen? Zij weet niet of dat kan voor iedere gemeente afzonderlijk.

Volgens de heer Hageman (VVD) mag er zo snel mogelijk gestart worden met de onderhandelingen. Hij ziet graag een onderzoek naar een gedifferentieerd tarief voor eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens. De raad wil graag geïnformeerd worden.

De heer Karateke (PvdA) hecht waarde aan de juiste verrekening naar het aantal huishoudens gestimuleerd moet worden en wil graag over geïnformeerd worden.

Het woord is aan de portefeuillehouder, de heer Bal. Hij geeft aan dat alle opmerkingen worden meegenomen. In 2007 is besloten bij de uitvoeringsovereenkomst dat de gemeente met HVC in 2015 in gesprek gaan. In het IJmond overleg heeft hij daar druk op gezet om het ook dit jaar te doen. Misschien ontstaat dan de mogelijkheid om het in 2016 in te laten gaan. Het materieel wat wel of niet meegenomen moet worden en definitieve overgang van het personeel naar de HVC. Dit biedt ook de mogelijkheid om in het geval we er niet uitkomen om te kijken naar aanbesteding. Er wordt altijd gebruik gemaakt van vergelijkende cijfers. Er wordt gekeken naar wat er leeft op de markt. De gemeente is mede aandeelhouder dus eigenlijk onderhandel je met jezelf. De HVC is een overheidsbedrijf. Er is niet de intentie om mee te dingen in aanbestedingen. De benchmarkcijfers en tarieven die niet af te stemmen zijn daarover zal het college de raad informeren. Er wordt op dit onderwerp samenwerking gezocht met de overige IJmond gemeenten. Er ontstaat dan een grotere onderhandelingspositie.

Als je in onderhandeling bent met de HVC is het niet gebruikelijk dat er ook wordt onderhandeld met andere partijen of daaraan een tegenbod vraagt. Pas als je er met de HVC niet uitkomt dan ga met een andere partij in gesprek. Dit is in 2007 met elkaar afgesproken. In Velsen hebben wij Stichting RIJK, die kan hierin ook een rol gaan spelen. Hij geeft aan dat je niet altijd de goedkoopste aanbieder hoeft te hebben, maar kwaliteit is ook zeer belangrijk. Hij geeft nogmaals aan dat de benchmark geeft heel veel vergelijkende cijfers geeft en hopelijk komt het college voor het einde van het jaar met een voorstel. Kan de raad zich hier niet in vinden dan kan er aanbesteedt worden. Over het aantal spookaansluitingen wordt ook in de onderhandelingen meegenomen. De portefeuillehouder brengt de input van de raad over aan de HVC.

De voorzitter inventariseert en concludeert dat het voldoende behandeld is. Wij gaan nu over naar het tweede onderwerp van deze sessie, de richtingennotitie Van Afval naar Grondstof (VANG). Het woord is aan de ambtenaar, de heer de Waal. Hij start een presentatie over VANG. De voorzitter bedankt voor de presentatie en geeft het woord aan de aanwezige fracties.

De heer Sitompul (GroenLinks) geeft aan dat Diftar voor de toekomst is. De toekomst begint nu. Zijn voorkeur gaat uit naar de meest uitgebreide optie. De presentatie was goed maar niet ambitieus genoeg. Jaren geleden is hier al mee begonnen en er is weinig resultaat. Hij heeft er hard hoofd in. Hoe hoger de ambitie hoe verder je komt. Ga voor het plus scenario. Je hebt te maken met een cultuuromslag. Er is een onderzoek over dit onderwerp uitgevoerd, daaruit kwam naar voren dat 64 % vindt dat degene die meer afval veroorzaakt meer moet betalen.

Mevrouw Zorgdrager (D66Velsen) geeft in reactie op de laatste opmerking van de heer Sitompul aan dat er rond 1996 heel veel illegaal vuil werd gestort in

Spaarnwoude omdat mensen meer moesten betalen. Bewustwordingsproces bij burgers is heel belangrijk. Zij is geschrokken van wat burgers allemaal bij het afval gooien en weinig afval scheiden. Mensen denken dat het toch op één hoop komt en de verbrandingsoven in gaat. Zij is voorstander voor het plaatsen van afvalbakken voor plastic.

De heer De Winter (ChristenUnie) vraagt zich af of uniformiteit niet veel goedkoper is op termijn dan maatwerk per wijk of straat. Er is veel geïnvesteerd in ondergrondse containers. Vervallen die of worden die op andere plekken geïnstalleerd? Hier komen ook kosten bij. Hij is heel positief over het plan en is blij dat het gaat gebeuren. Hij is geschrokken hoe slecht het in Velsen is.

De heer Van Schie (LGV) vindt het belangrijk om huishoudens te inspireren afval beter te scheiden. Hij vraagt ook aandacht hiervoor bij de burgers. Goede communicatie is belangrijk. Als idee heeft hij een app. over het scheiden van afval. Gaat de burger het merken en beloond worden met lagere kosten? Besteedt ook aandacht aan het nascheiden van afval aan het einde van het proces. Hij oppert het idee om in twee wijken in Velsen een pilot te starten te nemen. Er is ondersteuning voor het verder vorm geven van het ambitieuze scenario.

Mevrouw Dreijer (BD) heeft geen aanvullende opmerkingen.

De heer Diepstraten (Velsen Lokaal) geeft aan dat burgers gestimuleerd moeten worden om afval te scheiden. Het invoeren van het systeem kost veel geld. Hoe wordt het gefinancierd? Er wordt op dit gebied veel gevraagd van de burger echter is nascheiding van afval ook belangrijk. Als suggestie noemt hij het creëren van afvaleilanden. Er kan ook geholpen worden met het binnenshuis scheiden van afval. De fractie is voorstander van het ambitieuze scenario. Zijn er hiervoor vergelijkingen te maken met andere gemeenten?

De heer Scholts (Forza! IJmond) ondersteunt het ambitieuze scenario. Afvalscheiding moet van 37% naar 65%. Hoe groot is de kans dat dit gaat lukken met het ambitieuze scenario?

De heer Buist (SP) vindt het belangrijk om te beginnen de verscheidenheid van afval inzamelen te vergroten. Er is ook een verschil tussen hoogbouw en laagbouw. In Oud-IJmuiden is geen enkele papiercontainer. Vaak is de container bij een supermarkt vol. Restafval zal minder worden maar biedt hier goede mogelijkheden voor.

De heer Karateke (PvdA) geeft aan dat afvalscheiding ook aan het einde van het proces mogelijk is. In hoeverre wordt hier aandacht aanbesteed? We hechten er aan dat goed afval scheiden moet lonen. Probeer dit te stimuleren bij burgers en communiceer hierover. Hij kan zich vinden in een combinatie van scenario's en ondersteunt het ambitieuze plan.

De heer Sintenie (CDA) is van mening dat mensen helemaal niet zo bereid zijn om afval te scheiden. De kleine groene bakjes van vroeger zijn uit het straatbeeld verdwenen. De ondergrondse dient afgesloten te worden met pasjes. Hoe denkt de portefeuillehouder dit kosten neutraal uit te voeren?

De heer Hageman (VVD) ontvangt graag een overzicht met daarop alle mogelijkheden en financiële consequenties voor de burger. De fractie wil de afvalstoffenheffing omlaag krijgen.

De heer Stam (PWZ) maakt zich zorgen over restafval en onder andere ouderen die met vuilnis moeten wegbrengen of aanbieden. Hij steunt het ambitieuze scenario

Het woord is aan de portefeuillehouder, de heer Bal. Hij constateert dat het ambitieuze plan breed wordt ondersteund. Dat dient dan verder uitgewerkt te worden. Het betreft maatwerk en het communicatieproces is zeer belangrijk. Het ambitieuze scenario is een stap verwijderd van Diftar. Dit kan altijd nog worden ingevoerd. Op het gebied van het nascheiden van afval dient het innovatieproces doorgevoerd worden. Hij is lid geworden van het innovatieplatform van HVC. Het bewustwordingsproces is al eerder ingezet. Het is ook belangrijk om scholen bij projecten te betrekken, een voorbeeld hiervan is het project Beestenbende. Communicatietraject hierin is van essentieel belang. Hij neemt de suggestie van afvaleilanden mee. Het blijft maatwerk, ook voor ouderen, invaliden of mensen die niet goed ter been zijn. Het scheiden van afval bij de bron geeft het beste resultaat. In Arnhem is men een pilot over dit onderwerp begonnen, Deze resultaten wil hij meenemen. De suggestie van een pilot neemt hij mee. Het is belangrijk om gezamenlijk de schouders eronder te zetten.

Het woord is aan de heer De Waal, beleidsambtenaar. De vraag is gesteld of één systeem goedkoper zou zijn. Het goedkoopste is de minicontainer. Er zal een combinatie blijven van minicontainers en de ondergrondse afvalcontainer. De huidige ondergrondse wordt altijd herbruikt. Het is een puzzel maar geen investering.

De heer Diepstraten (Velsen Lokaal) geeft aan dat niet al zijn vragen zijn beantwoord door de portefeuillehouder. Hij kan deze vragen eventueel naar de griffie mailen om vervolgens te beantwoorden door de beleidsambtenaar/portefeuillehouder.

De heer Sitompul geeft aan dat het er op lijkt dat de meesten voorkeur hebben voor het ambitieuze scenario. Hij kiest zelf voor het plusscenario. Hij doet een tekstueel voorstel. Namelijk om het ambitieuze scenario te hernoemen naar basis scenario en het plus scenario te hernoemen naar ambitieus scenario.

De voorzitter concludeert dat alle input van deze sessie zal worden meegenomen en dat het onderwerp voldoende is behandeld.